

Yhyres on paree

Mihin järjestöjä tarvitaan

Yhteisöllinen lähi-/avopalveluseminaari

Juva 3.2.2010

FM Seppo Niemelä

Kansalaisyhteiskunnan synty

Adam Fergusson 1767: Essee kansalaisyhteiskunnan historiasta

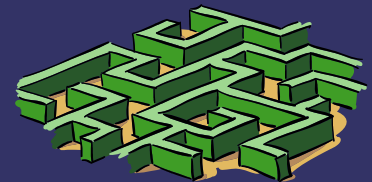
”ihmisillä on oikeus kokoontua vapaaehtoisin yhdistyksiin ja puolustaa näkemyksiään tarvittaessa myös valtiota vastaan”

Aatteet ja liikkeet, kansalaisyhteiskunnan valtava nousu 1800-luvulta

Uskonnolliset, raittius-, kulttuuri-, urheilu-, sosiaaliset, poliittiset, ammatilliset, osuustoiminnalliset, harrastus-, nais-, nuoriso-, eläkeläis-, rauhan-, maanpuolustus-, neuvonta-, kotiseutu-, vaihtoehto-, elinkeino-, maahanmuuttajien jne.

Arvostuksen lasku ja nousu 1900-luvun lopussa

Sosiaalinen pääoma antoi kielen ymmärtää

Kansalaisyhteiskunta

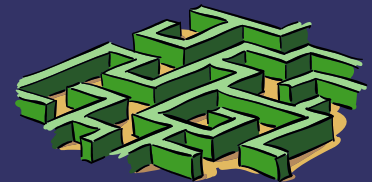
- Ydintä osallistuminen organisoituihin ryhmiin
 - vapaa (valtiosta), vapaaehtoinen, ei pyri voittoon
- Kudelma ulottuu monille elämänaloille
- Laaja osallistuminen pohjoismainen arvo

- Kansalaisyhteiskunta (järjestötoiminta) on
 - * demokratian sosiaalinen pohja
 - * kansalaiseksi kasvun ympäristö
 - * vapaaehtoistyön ja vertaisavun organisoija
 - * arkipäivän kansainvälistäjä
 - * työllistäjä
 - * yhteiskunnallinen vaikuttaja
 - * sosiaalisen pääoman rakentaja

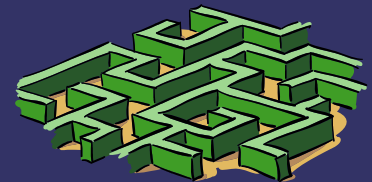
Sosiaalinen pääoma

- ⇒ Alkoi Italia-tutkimuksesta 1994.
- ⇒ Alueellisten erojen selittäjäksi paljastui yhteistoimintakyky: sosiaaliset verkostot, vastavuoroisuus, auttaminen, luottamus
- ⇒ Kansalaistoiminta keskeinen rakentaja

Sosiaalisen pääoman seurauksia

- Putnam: Tähänastinen tutkimus vahvistaa, että sosiaalisten verkostojen ja sosiaalisten seurausten välillä on selvä yhteys:
 - 1. vähäisempi rikollisuus,
 - 2. parempi lasten hyvinvointi,
 - 3. parempi kansanterveys,
 - 4. tehokkaampi julkinen hallinto,
 - 5. paremmat koulutuksen tulokset,
 - 6. vähäisempi poliittinen korruptio,
 - 7. pienempi veronkierto ja
 - 8. parempi markkinoiden toimivuus.

Sosiaalisen pääoman mittarit

Kansalaistoiminta (social participation) (kuuluminen kulttuuri-, vapaa-ajan ja sosiaalisiin ryhmiin, osallistumisen määrä ja voimakkuus, vapaaehtoinen työ edellisissä sekä uskonnollinen aktiivisuus)

- Kansalaisvaikuttaminen (civic participation) (käsitys kyvystä vaikuttaa tapahtumiin, paikallisia tai kansallisia asioita koskevat tiedot, yhteydenpito virkamiehiin tai poliitikkoihin, osallistuminen paikallisiin toimintaryhmiin ja halukkuus äänestää)
- Sosiaaliset verkostot ja tuki (sukulaisten, ystävien ja naapureiden näkeminen ja heidän kanssa puhuminen, virtuaaliset verkostot, läheisten ja lähellä elävien ystävien ja sukulaisten määrä, saatu ja annettu apu, käsitys elämän hallinnasta ja tyytyväisyydestä)
- Vastavuoroisuus ja luottamus (luottamus itsen kanssa samanlaisiin/ erilaisiin ihmisiin, luottamus eri tason instituutioiden toimintaan, palvelusten tekeminen ja vastaanottaminen, käsitys yhteisistä arvoista)
- Näkemykset paikallisesta alueesta (näkemys fyysisestä ympäristöstä, paikalliset palvelut, alueella elämisen nautinnollisuus ja rikollisuuden pelko)

(Office for National Statistics, UK)

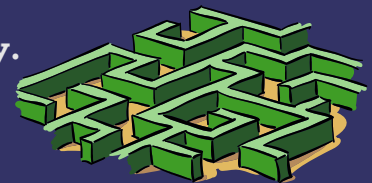

Järjestöt ja sosiaalinen pääoma

Sosiaalinen pääoma on paikallinen ilmiö

- luo yhteisiä tiloja - kontaktien runsaus on sosiaalisen pääoman avain
- ytimenä perussolut - luo solujen verkostoja
- tarjoa monenasteista sitoutumista
- näe tietotekniikka tukitoimintana
- suosi tarinankerrontaa

Putnam, R. ym. (2003) Better together. Restoring American Community.

Tavoitteita

Järjestöstrategiat valtakuntaan

- kansalaisjärjestöjen neuvottelukunta

Järjestöstrategiat kuntiin

- mikä on järjestöjen luonne ja mitä voi odottaa
- kunnan ja järjestöjen yhteistyön pelisäännöt

Auttamistoiminnan pelisäännöt

- kilpailutettavat bulkkipalvelut kilpailutetaan
- ei kilpailutettavia ovat
 - * pienten erityisryhmien palvelut,
 - * kun kyse on elämän suunnasta,
 - * jotkut pitkäkestoiset,
 - * kun tarvitaan erityinen pedagoginen suhde
 - * kun asiaan liittyy muita arvoja
- hankitaan **ostosopimuksilla, erityisjärjestelyin** tai suoraan **avustamalla**

Uusi paikallisuus

